

PALLARS SOBIRÀ

Al Pallars Sobirà, l'avenç del VAB el 2023 (d'un 3,5 %), sumat als creixements del 2021/22 (mitjana del 6,5 %) encara no ha permès tancar la forta davallada del 2020 (caiguda del -20,8 %), de manera que el balanç del cicle pandèmic 2019-23 continua encara essent negatiu, amb un VAB un -6,9 % per sota el del 2019. El creixement del 2023 va reflectir l'augment dels serveis (3,9 %), un sector que domina l'activitat a la comarca (més del 80 % del VAB generat), mentre la construcció avançà d'un 2,1 % i la indústria també creixia d'un destacat 3,7 %, alhora que el primari queia d'un -27,1 %. Aquest avenç del 2023 es va traduir en un prou fort increment de l'afiliació (3,4 %), cosa que va situar el total d'afiliats a la comarca en els 2,6 mil afiliats, superant ja en un 3,7 % els registrats el 2019.

La millora del terciari el 2023 reflecteix fonamentalment l'ascens dels serveis privats (3,7 %), que aporten vora el 81 % del VAB dels serveis, encara que els col·lectius avançaren més (4,9 %). La dinàmica dels primers expressà la dels personals (hostaleria, comerç, transports, immobiliàries i artístiques), unes branques que definiren el to general dels serveis, ja que aportant més del 64 % del VAB terciari van avançar d'un elevat 4,2 %, un augment al qual se sumà el de la resta dels serveis privats (1,5 %). Amb aquests resultats, el VAB terciari el 2023 es va situar ja un 1,6 % per sobre del generat el 2019. Aquesta dinàmica es va traduir en un increment de l'afiliació al terciari del 3,6 %, reflectint el 2,8 % dels privats personals¹¹⁸ i el 6,5 % de la resta dels

privats, mentre que els col·lectius cresqueren d'un 4,8 %. En conjunt, els afiliats als serveis al Pallars Sobirà assoliren els 1,9 mil, un 3,3 % per sobre els del 2019.

En l'àmbit industrial, als increments del VAB de l'energia, aigua, gas i reciclatge (3,7 %, unes branques que pesen un 78,4 % en el VAB del sector) s'hi van sumar els més elevats de les manufactures, que van presentar un fort ascens del VAB (del 3,9 %), reflectint l'augment d'algunes de les seves principals branques com la fusta i paper i arts gràfiques (6,0 %) mentre que queia l'alimentació (-1,3 %). Aquesta dinàmica es va traduir en un rellevant ascens de l'afiliació al sector (d'un 7,1 %), que va situar els 151 afiliats del 2023 un 7,1 % per sobre els registrats el 2019.

A la construcció, l'augment del VAB el 2023 (2,1 %) reflectí la de les branques d'instal·lació, demolició i altres especialitzacions (2,8 %) i d'edificació i promoció immobiliària (1,9 %) mentre queia a la d'obra civil (-1,2 %). En l'àmbit de l'edificació residencial, els 6 habitatges iniciats encara se situen per sota els 7 de 2019. L'afiliació va reflectir aquesta evolució (increment del 3,3 %).¹¹⁹ Finalment, en el primari, la caiguda superior al 27 % del seu VAB fou el resultat de la forta davallada (del -50,1 %) de l'agrícola i de la també rellevant contracció del de la ramaderia (-23,7 %).

118: Al Pallars Sobirà, l'afiliació el 2023 va créixer amb intensitat a les activitats professionals, científiques i administratives (4,7 %) i també a l'hostaleria (2,8 %), activitats artístiques, recreatives i altres serveis (2,1 %) i d'un 1,3 % al comerç a l'engròs i al detall.

119: El 2023 al Pallars Sobirà, l'afiliació a la construcció va avançar prou a instal·lació, demolició i altres especialitzacions (d'un 4,6 %) i també a l'edificació i promoció immobiliària (2,9 %), mentre queia a l'obra civil (-6,7 %).

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL PALLARS SOBIRÀ. 2019-2023

(PELS PESOS VAB NOMINAL SOBRE CADA AGREGACIÓ EN %; PELS CANVIS VAB REAL I AFILIACIÓ DE L'ANY O ACUMULAT PELS PERÍODES EN %)

	Pesos VAB 2022	Canvi 2023 VAB real	Contribució	Canvi 2023 Afiliació	Canvi 2019-2023 VAB real	Canvi 2019-2023 Afiliació
	1	2	3=1*2/100	4	5	6
A. Grans sectors						
Primari	1,0	-27,1	-0,3	-0,6	-34,0	7,9
Indústria	11,8	3,7	0,4	7,1	-37,2	7,1
Construcció	6,8	2,1	0,1	3,3	-19,2	2,2
Serveis (privats i col·lectius)	80,4	3,9	3,2	3,6	1,6	3,3
Total	100	3,5	3,5	3,4	-6,9	3,7
B. Detall principals branques productives						
Agricultura	22,0	-50,1	-11,0	---	-62,0	---
Plantes farratgeres	11,9	-54,1	-6,4	---	-62,2	---
Hortalisses	6,8	-59,6	-4,0	---	-71,5	---
Patata	1,6	-54,0	-0,9	---	-79,7	---
Ramaderia	58,8	-23,7	-14,0	---	-26,8	---
Boví	49,0	-24,8	-12,2	---	-23,3	---
Oví i cabrum	4,1	-29,9	-1,2	---	-49,9	---
Forestal i aqüícola	19,2	-10,8	-2,1	---	-5,0	---
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	---	0,0	---
1. Total primari	100	-27,1	-27,1	-0,6	-34,0	7,9
Indústries manufactureres	21,6	3,9	0,8	5,6	-7,6	3,4
Fusta i paper, arts gràfiques i suports enregistrats	11,1	6,0	0,7	3,9	-18,4	-4,7
Alimentació, begudes i tabac	6,5	-1,3	-0,1	0,0	-12,3	-16,7
Metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics	0,9	9,9	0,1	50,0	2,5	150,0
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	0,8	1,3	0,0	0,0	-8,7	53,8
Maquinària i equips	0,6	3,0	0,0	0,0	52,1	17,6
Energia, aigua i gas	78,4	3,7	2,9	40,0	-43,2	150,0
2. Total indústria i energia	100	3,7	3,7	7,1	-37,2	7,1
Edificació i promoció immobiliària	13,9	1,9	0,3	2,9	-11,1	5,7
Instal·lació, acabats i altres	70,5	2,8	2,0	4,6	-19,1	1,9
Obra civil	15,6	-1,2	-0,2	-6,7	-24,8	-10,3
3. Total construcció	100	2,1	2,1	3,3	-19,2	2,2
Hostaleria	30,9	2,7	0,8	2,8	-20,2	6,4
Immobiliàries	11,2	4,6	0,5	10,0	26,5	31,0
Artístiques i recreatives	9,2	10,4	1,0	2,1	-5,1	11,8
Profes. cient. admin.	9,0	3,9	0,3	4,7	18,5	26,7
Comerç	8,9	1,0	0,1	1,3	11,5	4,1
Total serveis privats	80,7	3,7	3,0	3,3	1,3	10,0
<i>Pro-memòria</i>						
Serveis personals	64,4	4,2	2,7	2,8	-2,8	7,0
Resta privats	16,4	1,5	0,2	6,5	12,6	32,9
Administració pública	12,6	7,6	1,0	7,3	5,3	9,0
Educació	6,6	-0,1	0,0	7,0	12,2	15,0
Sanitat i serveis socials	0,0	0,0	0,0	-12,2	-21,5	-71,3
Total serveis col·lectius	19,3	4,9	0,9	4,8	6,6	-14,5
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,9	3,9	3,6	1,6	3,3

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, dades fins a 2020/T3 BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu, a partir de 2020/T4 BBVA a partir de dades d'IDESCAT.